

Bombay Government Gazette.

Published by Authority.

FRIDAY, 17TH DECEMBER 1897.

Separate paging is given to this Part, in order that it may be filed as a separate compilation.

PART IX.—Marathi Acts, &c.

खाली दिलेला मसुदा आणि त्याच्या सोबतचें हेतु व कारणें यांचें निरूपण हीं, मुंबईचे गव्हर्नर यांच्या कायदे व कानू करणाऱ्या कौन्सिलाच्या सभांच्या वेळीं काम चालविण्या-चायदच्या कानूंपैकीं २२ व्या कानूअन्वये प्रसिद्ध केलीं आहेत :—

सन १८९७ चा मसुदा नंबर ४.

सन १८७९ चा मुंबईचा पोर्ट ट्रस्ट आक्ट आणि सुधारण्याकरितां आक्टाचा मसुदा.

ज्या अर्थी सन १८७९ चा मुंबईचा पोर्ट ट्रस्ट आक्ट, यांत खाली लिहिलेल्या रीतीनें, आणि सुधारणें योग्य आहे; त्या अर्थी खाली लिहिल्याप्रमाणें ठरविण्यांत येत आहे :—

१. सन १८७९ चा मुंबईचा पोर्ट ट्रस्ट आक्ट, ज्यास यांत पुढें सदरू आक्ट असें हटलें आहे, त्यांत, १३ व्या कलमाच्या दुसऱ्या पारिग्राफानंतर खालील मजकूर दाखल करावा, हणजे :—

१३ व्या कलमाची सुधारणूक.

“ मात्र हमेश असें समजावें कीं गैरहजर असलेल्या ट्रस्टीच्या जागी, तो गैरहजर असलेला ट्रस्टी निवडून नेमलेला ट्रस्टी असल्यास बोर्डाच्या अर्जावरून, किंवा नांवांनें नेमलेला ट्रस्टी असल्यास सरकारच्या नजरेस आलें असतां, तीन महिन्यांहुन कमी मुदती-साठीं एकादा मनुष्य निवडून नेमण्यास किंवा नांवांनें नेमण्यास सदरील पारिग्राफातील कोणत्याहि ठरावावरून मनाई नाही.”

२. सदरू आक्टाच्या १४ व्या कलमाच्या ऐवजीं खाली दिलेला मजकूर दाखल करावा, हणजे :—

१४ व्या कलमाची सुधारणूक.

“ कोणताहि मनुष्य, कीं—

ट्रस्टीच्या हुद्याच्या संबंधानें नालायकी.

- (अ) जो सर्टिफिकेट न मिळालेला दिवाळखोर किंवा नादार असेल; किंवा
- (ब) ज्यास, ज्या अपराधाला साहा महिन्यांहुन अधिक मुदतीपर्यंत कैदेची शिक्षा किंवा काळोपायची शिक्षा सांगितली असेल तशा एकाद्या अपराधबद्दल कैदेची शिक्षा झाली असून ती शिक्षा मागाहून फिरविण्यांत किंवा रद्द करण्यांत आली नसेल; किंवा

- (क) जो बोर्डाच्या ताब्यांतील कोणताहि हुद्दा किंवा जागा धारण करीत असेल; किंवा
- (ड) जो बोर्डाशी, बोर्डास किंवा बोर्डाच्या वतीने केलेल्या कोणत्याहि कंत्राकटांत अगर कामांत, प्रत्यक्ष किंवा पर्यायाने, स्वतः होऊन किंवा आपल्या भागीदारामार्फत, कोणताहि भाग किंवा हितसंबंध ठेवील,

तो मनुष्य ट्रस्टी होण्यास लायक होणार नाही.

विशेष ठराव.

मात्र असे ठरविले आहे की कोणत्याहि मनुष्याने—

- (इ) कोणत्याहि स्थावर मिळकतीचा कोणताहि पट्टा, विक्री, अदलाबदल किंवा खरेदी यांत, अगर त्याबदलच्या कोणत्याहि कनुष्यतीत; किंवा
- (फ) बोर्डाच्या गोदीतील कोणत्याहि रेल्वे सायडिंगांचा किंवा कोणत्याहि जहाजे नांगरण्याच्या जागेचा, स्वतंत्र रीतीने किंवा सर्वांच्या अगोदर, उपयोग करण्याचा बोर्डास दिलेला कोणताहि लैसेन्स किंवा तसे करण्याचा बोर्डाशी कनुष्यत करून किंवा इतर प्रकारे प्राप्त झालेला हक्क यांत; किंवा
- (ग) व्याजी दिलेल्या पैक्याबदलची कोणतीहि कनुष्यत किंवा फक्त पैकाच देण्याबदलचे कोणतेहि तारण यांत; किंवा
- (ह) बोर्डाच्या कामांसंबंधी कोणतीहि जाहिरखबर ज्या कोणत्याहि वर्तमानपत्रांत छापण्यांत येत असेल त्या वर्तमानपत्रांत; किंवा
- (आय) जी कोणतीहि जाइंट-स्टॉक कंपनी बोर्डाशी कंत्राकट करील किंवा बोर्डाकडून अगर बोर्डाच्या वतीने कामास लावण्यांत येईल त्या जाइंट-स्टॉक कंपनीत; किंवा
- (जे) तो ज्या कोणत्याहि मालाचा व्यापार करीत असेल तो माल कोणत्याहि एका सरकारी सालांत दोन हजार रुपयांहून ज्यास्त नाही. इतक्या किमतीपर्यंत बोर्डास कधी कधी विकण्याच्या कामांत; किंवा
- (के) गव्हर्नर इन कौन्सिल यांनी मुद्दाम परवानगी दिलेल्या कोणत्याहि कंत्राकटांत,

भाग किंवा हितसंबंध ठेविला आहे एवढ्याच केवळ कारणाने तो मनुष्य सरहू-प्रमाणे नालायक होईल असे समजू नये, किंवा त्याचा अशा कंत्राकटांत अगर कामांत कोणताहि भाग अगर हितसंबंध आहे असे मानू नये.”

३. सदर आकटाच्या १४ व्या कलमानंतर खालील दिलेली कलमे दाखल करावी :-

“ १४ अ. जो कोणताहि ट्रस्टी—

- (अ) सदरील शेवटच्या कलमांत सांगितलेल्या कारणांपैकी कोणत्याहि कारणाने नालायक होईल; किंवा
- (ब) लागोपाठ बारा महिन्यांहून ज्यास्त मुदतीपर्यंत बोर्डाच्या सभांतून गैरहजर राहिल, किंवा बोर्डाच्या परवानगीवांचून, विशेष सभा खेरीज करून बोर्डाच्या लागोपाठ साहा सभांतून गैरहजर राहिल; किंवा
- (क) लगत खालच्या कलमांतील ठरावांच्या विरुद्ध वागेल,

तो ट्रस्टी असण्याचा बंद होईल व त्याची जागा रिकामी होईल असे समजावे.

१४ व्या कलमानंतर नवीन कलमे दाखल करणे.

जे ट्रस्टी नालायक होईल तो, ट्रस्टी असण्याचा बंद होणे.

“ १४ व. ट्रस्टीने बोर्डाच्या कोणत्याहि समेत किंवा त्याच्या एकाद्या कमिटीत, ज्या कोणत्याहि गोष्टीत त्याने प्रत्यक्ष किंवा पर्यायाने, स्वतः होऊन किंवा आपल्या भागीदारांमार्फत, १४ व्या कलमाच्या विशेष ठरावांत सांगितल्या प्रकारचा कोणताहि भाग किंवा हितसंबंध ठेविला असेल, अगर ज्यांत त्याचा, धंद्यापरत्वे कुट्याच्या वतीने, किंवा कोणत्याहि मनुष्याचा एजंट या नात्याने हितसंबंध असेल त्या गोष्टीसंबंधी वादांत आपले अंग घालू नये किंवा त्या गोष्टीच्या संबंधाने मत देऊ नये.”

ट्रस्टीने केव्हां बोर्डाच्या कोणत्याहि समेत किंवा त्याच्या एकाद्या कमिटीत कोणत्याहि गोष्टीसंबंधी वादांत आपले अंग घालू नये किंवा त्या गोष्टीच्या संबंधाने मत देऊ नये.

४. सदरहू आक्टाच्या १५ व्या कलमांत, त्या कलमाच्या दुसऱ्या पारिग्राफातील विशेष ठरावच्या एवजी खाली दिलेला मजकूर दाखल करावा, हणजे :—

१५ व्या कलमाची सुधारणूक.

“मात्र असे ठरविले आहे की कोणत्याहि ट्रस्टीस, कोणत्याहि एका आठवड्यांत भरलेल्या विशेष सभा खेरीज करून इतर कितीहि सभामध्ये हजर राहण्यावदल तीस रूपयांहून व्यास्त रकम देण्यांत येणार नाही.

चेअरमन खेरीज करून इतर प्रत्येक ट्रस्टीस, १६ व्या कलमाच्या (५) व्या रकमेअन्वये कमिटीची जी जी विशेष सभा बोलाविली असेल व जीत काम चालविण्यास पाहिजे असतील तितके ट्रस्टी हजर असून तो आरंभापासून अखेरपर्यंत हजर राहिल, त्या प्रत्येक विशेष सभेवदल पंधरा रूपये फी मिळण्याचा हक्क असेल असे संपावें.”

५. सन १८८३ च्या मुंबईच्या ३ व्या आक्टावरून सुधारलेल्या सदरहू आक्टाच्या २१ व्या कलमाच्या विशेष ठरावांत, “रकमा (५) व (६)” या शब्दांच्या व आंकड्यांच्या एवजी “रकमा (५), (६) व (७)” हे शब्द व आंकडे दाखल करावे.

२१ व्या कलमाची सुधारणूक.

६. सदरहू आक्टाच्या २२ व्या कलमांत, खाली दिलेला मजकूर वाढवावा हणजे :—

२२ व्या कलमाची सुधारणूक.

“आपले काम बजावीत असतां, सदरहू अमलदारांपैकी व नोकरांपैकी कोणास दुखापत झाल्यास त्याला, अगर सदरहू अमलदारांपैकी व नोकरांपैकी कोणी मरण पावल्यास त्याच्या मागे जीवंत असलेल्या त्याच्या नातेवाईकांस कोणत्या शर्तीवर पेनशन, प्राच्युइटी किंवा कंपेन्सनेट अलावन्स द्यावे त्या शर्ती ठरविण्यावावत.”

७. सदरहू आक्टाच्या २३ व्या कलमांत, “२२ व्या कलमाअन्वये बोर्डांने केलेल्या सदरहू ज्या कानू व जे परिशिष्ट विवक्षितकाळीं अमलांत असेल त्यांतील ठरावांस अनुसरून” या मजकुराच्या एवजी खाली दिलेला मजकूर दाखल करावा, हणजे :—

२३ व्या कलमाची सुधारणूक.

“२१ व्या कलमाअन्वये बोर्डांने त्या त्या काळीं मंजूर केलेल्या परिशिष्टांतील, आणि त्या त्या काळीं अमलांत असलेल्या कानूतील ठरावांस अनुसरून.”

८. सदरहू आक्टाच्या ३७ व्या कलमांत, “साफ ठेविला पाहिजे” ह्या शब्दांनी संपणाऱ्या पहिल्या वाक्याच्या नंतर खालील मजकूर दाखल करावा, हणजे :—

३७ व्या कलमाची सुधारणूक.

“मात्र असे ठरविले आहे की असा जो कोणताहि रस्ता किंवा रहदारीचा रस्ता सन १८९ च्या महिन्याच्या तारखेनंतर सर्वांशीं केलेला असेल त्याच्या संबंधाने कमिशनर, सदरहू प्रमाणें जाहीर करण्यापूर्वी, त्यावरील पाणी काढून लावण्याची सोई केलेली असल्यावदल आणि फाणस, फाणसांचे खांब व त्या रस्त्यांत दिवे लावण्याकरितां जें इतर सामान जरूर आहे असे त्यास वाटेल तें सामान यांची तजवीज केलेली असल्यावदल आपली खात्री करून देण्याविषयी आणखी फर्माविण्यास मुखत्यार आहे.”

९. सदरहू आक्टाच्या ४३ व्या कलमाचे शेवटचे तीन पारिग्राफ रद्द केले आहेत.

४३ व्या कलमाचा भाग रद्द करणें.

४३ व्या कलमानंतर दोन नवीन कलमें दाखल करणें.

गोदी वगैरेचा उपयोग करण्या-
बाबत. चार्जाचें कोष्टक.

१०. सदरहू आक्टाच्या ४३ व्या कलमानंतर, खाली दिलेलीं दोन नवीन कलमें दाखल करावी, हणजे :—

“४३ अ. तसेंच बोर्डास खालील बाबतीबाबत ध्यावयाच्या चार्जांचेहि कोष्टक तयार करण्याचा अधिकार आहे—

- (अ) बोर्डाच्या ताब्यांतील कोणत्याहि गोदीचा उपयोग करण्यास; परवानगीबाबत व तशा गोदीचा उपयोग करण्याबाबत, आणि तशा गोदीचा उपयोग करीत असणाऱ्या कोणत्याहि जहाजास किंवा तीत काम करणाऱ्या कोणत्याहि मनुष्यास बोर्ड जी काहीं मदत करील त्या मदतीबाबत व सदरहू प्रकारच्या जहाजाच्या किंवा मनुष्याच्या कामासाठी जें कोणतेंहि जियर, टाकल (दोरखंड), हत्यारें, आउतें, हांडींमांडीं, परांचीचें सामान किंवा इतर सामान बोर्डाकडून पुरविण्यांत येईल त्याबाबत,
- (ब) ६८ व्या कलमांतील ठरावांस अनुसरून, बोर्डाच्या किंवा बोर्डांनं ठेविलेल्या पाण्याच्या बोटी, वॉजिस (नावा) व फायर एन्जिनें यांच्या उपयोगाबाबत, आणि ६८ व्या कलमांतील ठरावांवरहुकुम बोर्डांनं पुरविलेल्या पाण्याबाबत, आणि
- (क) बंदराच्या हद्दीबाहेरील जाहजें दोरी लावून ओढून घेण्याबाबत आणि त्या जाहजांस ६८ व्या कलमाच्या (९) व्या रकमेंत सांगितल्या प्रकारची मदत करण्याबाबत.

सदगील शेवटच्या दोन कलमांअन्वयें तयार केलेलीं कोष्टकें मंजूरीसाठीं सरकारास सादर करणें.

विशेष बाबतीत रेट माफ करण्याचा अधिकार आहे.

४९ व्या कलमाची सुधारणूक.

“४३ ब. (१) सदरील शेवटच्या दोन कलमांपैकी कोणत्याहि कलमाअन्वयें बोर्डांनं तयार केलेलें प्रत्येक कोष्टक मंजूरीसाठीं सरकारास सादर केलें पाहिजे; व तें याप्रमाणें मंजूर होऊन मुंबई सरकारी ग्याझेटांत प्रसिद्ध झालें हणजे कायद्याप्रमाणें अमलांत येईल; आणि तशीच मंजूरी घेण्यास व प्रसिद्ध करण्यास पात्र राहून बोर्डास वेद्येवेद्यीं तें सुधारण्याचा किंवा त्यांत मजकूर वाढविण्याचा अधिकार आहे.

“(२) बोर्डास, विशेष बाबतीत, सरकारची पूर्वी मंजूरी घेऊन, या कलमाअन्वयें अमलांत असलेल्या कोणत्याहि कोष्टकावरहुकुम ध्यावयाचे रेट किंवा कोणताहि चार्ज, सर्वांशीं किंवा अंशतः माफ करण्याचा अधिकार आहे.”

११. सदरहू आक्टाच्या ४९ व्या कलमाच्या (५) व्या रकमेंत खाली दिलेली रकम दाखल करावी, हणजे :—

- (६) आपलें काम बजावीत असतां, बोर्डाच्या दुखापत झालेल्या अमलदारांस व नोकरांस, किंवा बोर्डाच्या मरण पावलेल्या अमलदारांच्या व नोकरांच्या मार्गें जीवंत असलेल्या नातेवाईकांस बोर्डांनं दिलेल्या पेनशानाच्या, ग्राय्यु-इटीच्या व कंपाशनेट अलावन्सच्या रकमा.”

५० व्या कलमाची सुधारणूक.

१२. सदरहू आक्टाच्या ५० व्या कलमांत, खालील मजकूर वाढवावा, हणजे :—

- “(४) आपलें काम बजावीत असतां, पैलट-सर्व्हिसमध्ये कामास ठेवलेल्या ज्या पैलटांस आणि इतर अमलदारांस व नोकरांस दुखापत झाली असेल त्यांना, व सदरहूप्रमाणें कामास ठेवलेले जे पैलट, अमलदार व नोकर मरण पावले असतील त्यांच्या मार्गें जीवंत असलेल्या नातेवाईकांस बोर्डांनं दिलेली पेनशानें, ग्राय्युइटी व कंपाशनेट अलावन्स देण्याच्या कामी”.

६७ व्या कलमानंतर नवीन कलम वाढविणें.

१३. सदरहू आक्टाच्या ६७ व्या कलमानंतर, खाली दिलेलें नवीन कलम दाखल करावें; हणजे :—

“६७ अ. सदरील शेवटच्या सात कलमांमध्ये व कलम ८९ यांत कसाहि ठराव असला तथापि, या आकटाअन्वये किंवा या आकटास अनुसरून केलेल्या कोणत्याहि पोट-कानूनांअन्वये बोर्डास द्यावयाचे किंवा बोर्डांनै वसूल करावयाचे कोणतेहि टोल, व्ह्यूझ, भाडी, रेट, चार्ज, मुकसानी, केलेल खर्च, खर्च, किंवा विकरीच्या प्रसंगी विकरीचें उत्पन्न व्हावें तेवढें झालें नसेल तेव्हां त्यासंबंधी बाकी रकम, किंवा कोणतीहि गुन्हेगारी अगर दंड, दावा करून वसूल करण्याचा बोर्डास अधिकार आहे.”

दावा करून वसूल करण्याचा वैकल्पिक उपाय.

१४. सदरहू आकटाच्या ६८ व्या कलमांत, त्या कलमाची रकम (७) व विशेष ठराव यांच्या दरमिथान खालील मजकूर दाखल करावा, हणजे:—

६८व्या कलमाची सुभाषणूक.

“(८) बोर्डाच्या मालमत्तेस आग लागल्यास ती विज्ञविणें, व त्या कारणासाठी एन्जिनें तयार ठेवणें, तीं चांगल्या स्थितीत ठेवणें आणि त्यांचा उपयोग करणें;

“(९) कोणतीहि जाहजें, तीं मग बंदरांत येत असोत किंवा बंदर सोडून जात असोत, किंवा इतर कोणत्याहि ठिकाणीं जाणारीं असोत, त्यांना दोरी लावून ओढण्याच्या किंवा मदत करण्याच्या कारणासाठी, अगर जिवाचा किंवा मालमत्तेचा वचाव किंवा संरक्षण करण्याच्या कारणासाठी जाहजें, स्टीमटंग किंवा इतर बोटी तयार करून ठेवणें व तसाच बंदराच्या हद्दीच्या आंत, आणि त्या हद्दीबाहेरील भर समुद्रावर आणि देशी जलाशयांत किंवा इतर ठिकाणी, त्यांचा उपयोग करणें;

“(१०) बंदरांतील तारवांस पाणी पुरविणें, आणि त्या कारणासाठी बोटी व नावा तयार ठेवणें, त्या चांगल्या स्थितीत ठेवणें व त्यांचा उपयोग करणें;

“(११) बंदरांत आग लागली असतां ती विज्ञविणें, आणि त्या कारणासाठी एन्जिनें तयार ठेवणें, तीं चांगल्या स्थितीत ठेवणें व त्यांचा उपयोग करणें:

मात्र असें ठरविलें आहे कीं जर सुंबईच्या म्युनिसिपल कमिशनरानें कोणत्याहि वर्षी सेप्टेंबर महिन्याच्या तेराव्या तारखेस बोर्डास अशी लेखी नोटीस दिली असेल कीं त्या बाबतीत आपणास असलेला अधिकार चालवून आपण त्यानंतरच्या लगत पुढल्या एप्रिल महिन्याच्या पहिल्या तारखेपासून, रकम (१०) हीत निर्दिष्ट केलेली कामें, किंवा रकम (११) हीत निर्दिष्ट केलेली कामें किंवा सदरहू दोन्ही रकमांत निर्दिष्ट केलेली कामें यांतून जीं अशा नोटीसांत नमूद केलीं असतील तीं करण्याचें काम आपणाकडे घेणार आहें, तर त्याचे खाली सांगितल्याप्रमाणें परिणाम घडतील:

(१) अशी नोटीस मिळाल्यानंतर लगत पुढल्या एप्रिल महिन्याच्या पहिल्या तारखेरोजी:

(अ) नोटीशांत नमूद केलेलीं कामें,

(१) करण्याचा, आणि

(२) त्यांचा त्यानंतर उपयोग करण्याबद्दल चार्ज घेण्याचा,

बोर्डास असलेला अधिकार संपेल, मात्र तेणेंकरून, सदरहूप्रमाणें उपयोग करण्याच्या संंधानें जे कोणतेहि त्यापूर्वीचे चार्ज द्यावयाचे असतील ते वसूल करण्याच्या बोर्डाच्या हक्कास व्यत्यय येणार नाहीं;

(ब) नोटिशीत निर्दिष्ट केल्ल्या कामांच्या कारणासाठी बोर्डांनो तत्पूर्वी कामी लावलेल्या ज्या बोटी, व अचल एन्जिन खेरीज करून इतर एन्जिन आणि तत्संबंधी जी यंत्रें, साधनें व सामान बोर्डांपासून घेऊन संपादन करण्याविषयी मुंबईच्या म्युनिसिपालिटीस बोर्ड सांगिल त्या सर्व बोटी व एन्जिन आणि तीं सर्व यंत्रें, साधनें व सामान सदर म्युनिसिपालिटीने त्याप्रमाणें घेऊन संपादन केली पाहिजेत; आणि

(२) सदर म्युनिसिपालिटीने बोर्डांस, या कलमाअन्वये घेऊन संपादन केल्ल्या सर्व बोटी व इतर मालमत्ता यांची किंमत हणून, त्या कारणासाठी बोर्डांनो एक व म्युनिसिपालिटीने एक याप्रमाणें, नेमलेल्या दोघां मनुष्यांकडून त्या बोटीच्या व मालमत्तेच्या संबंधानें जी रकम किंवा ज्या रकमा ठरविण्यांत येतील ती रकम किंवा त्या रकमा, अगर त्या दोन मनुष्यांमध्ये मतभेद पडला तर त्या प्रसंगी सरकार ठरवील ती रकम किंवा त्या रकमा दिल्या पाहिजेत."

७८व्या कलमाची सुधारणूक.

१९. सदर आकटाच्या ७८व्या कलमाच्या विशेष ठरावाच्या ऐवजी खाली दिलेला मजकूर दाखल करावा, हणजे:—

"मात्र असें ठरविलें आहे कीं या कलमांतील कोणताहि ठराव, जो मनुष्य नालायक नाहीं असें किंवा ज्या मनुष्याचा कोणत्याहि कंटाकटांत अगर कामांत कोणताहि भाग किंवा हितसंबंध आहे हणून मानूं नये असें १४व्या कलमाच्या दुसऱ्या पोट-कलमांत ठरविलें आहे त्यास लागू नाहीं असें समजावें."

८२व्या कलमाची सुधारणूक.

१६. सदर आकटाच्या ८४ व्या कलमांत, "अशा नुकसानीची रकम, बोर्डांनो अर्जो केली असतां" या शब्दांच्या ऐवजी "असें नुकसान कोणत्याहि प्रकारें अशा अमलदाराच्या हुकुमासुळें, कृत्यासुळें किंवा गैरवाजवी वर्जनासुळें घडून आलें नसेल तर त्या प्रसंगी खेरीज करून इतर प्रसंगी त्याची रकम, बोर्डांनो अर्जो केलो असतां" हे शब्द दाखल करावे.

कायदे रद्द करणें.

१७. परिशिष्टांत सांगितलेले कायदे, त्यांच्या तिसऱ्या आसनांत निर्दिष्ट केले आहेत तेथवर, रद्द केले आहेत.

परिशिष्ट.

(कलम १७ पहा.)

कायदे.	विषय.	किती रद्द केला तें.
सन १८७९ चा मुंबईचा आक्ट ६.	मुंबईचा पोर्ट ट्रस्ट आक्ट.	कलम ३ पोट-कलम (२) "आणि सदर प्रमाणें जाहिरनामा प्रसिद्ध करण्यांत येईल" या शब्दांपासून त्या पोट-कलमाच्या अखेरपर्यंतचा सर्व मजकूर. कलम ९ आरंभापासून तो "इतर प्रत्येक प्रसंगी" हे शब्द धरून या शब्दांपर्यंतचा मजकूर.

परिशिष्ट.—चालू.

(कलम १७ पहा.)—चालू.

कायदे.	विषय.	की रद्द केला तें.
सन १८८३ चा मुंबईचा आक्ट ३.	सन १८७९ चा मुंबईचा ६ वा आक्ट सुधारण्याबाबत मुंबईचा पोर्ट ट्रस्ट आक्ट.	कलम १०, आरंभापासून तो "आणि इतर प्रत्येक प्रसंगी" हे शब्द धरून या शब्दांपर्यंतचा मजकूर. कलम २१, दुसरा पारिग्राह. कलम ४३, "या कलमाअन्वये रेटांचें कोष्टक" या शब्दांनीं सुरू होऊन "प्रसिद्ध झालें आहे असें समजावें" या शब्दांनीं संपणारें वाक्य. क.म. १७. कलम ९.

हेतु व कारणें यांचें निरूपण.

या मसुद्याचा हेतु ह्यातला हणजे, सन १८७९ च्या मुंबईच्या पोर्ट ट्रस्ट आक्टांत, यांत खाली सांगितलेल्या कारणांसाठीं, खाली सांगितलेल्या सुधारणा करणें इष्ट असल्यामुळें त्या करणें हा होय :—

(१) सदर आक्टाच्या १३ व्या कलमाच्या शेवटच्या पारिग्राहावरून, एकादो रिकामी झालेली जागा तीन महिन्यांहून अधिक मुदतीपर्यंत रिकामी राहिली असेल किंवा रिकामी राहिल असें वाटेल तेव्हांच मात्र ती हंगामी रिकामी झालेली जागा भरण्यासाठीं निवड किंवा नेमणूक करण्याचो परवानगी दिली असल्यामुळें, त्या पारिग्राहांत दिलेल्या परिमित अधिकारांपासून व्यावहारिकरीत्या कांहीं गैरसोय होते असें आढळून आलें आहे. अशी गोष्ट कधी कधी घडून येते की एकाद्या ट्रस्टीस विशेष विषयांचें पारिभाषिक ज्ञान असून तो तीन महिन्यांहून कमी मुदतीपर्यंत गैरहजर असतो आणि त्या थेंड्याशा मुदतींत सुद्धा त्याच्या जागीं एकादा कुशल मनुष्य असावा हें इष्ट असतें. यास्तव जिथ्या योगानें बोर्डास वर सांगितल्या प्रकारची मदत हल्लीं मिळूं शकत नाही ती इयत्ता काढून टाकण्याचें या मसुद्याच्या १ ल्या कलमांत योजिलें आहे.

(२) सदर आक्टाचें कलम १४ हें, ट्रस्टीच्या जागेसाठीं नालायकी या विषयासंबंधी आहे. ट्रस्टीच्या ताब्यांत गोदी व धंके, आणि बंदरच्या व्यापाराच्या कामीं ज्यांचा उपयोग करण्यांत येतो अशा बहुतेक वखारी व जमिनी असल्यामुळें, व्यापाराशीं किंवा तारवांशीं संबंध असणाऱ्या कोणत्याहि मनुष्यास, ज्यांस अधिक किंवा कमी प्रमाणानें कंटाकटांचें रूप येतें अशा कांहीं व्यवस्था ट्रस्टीस केल्यावांचून धंदा चालविण्याचें काम खरोखर अशक्य होत असतें. १४ व्या कलमाचे ठराव सधत रीतीनें अमलांत आणले असता, असा परिणाम होण्याचा संभव आहे की, जी कोणत्याहि फर्म कंटाकटाच्या कोणत्याहि रूपानें (उदाहरणार्थ, एकादा पट्टा करून) ट्रस्टनें दिलेल्या जागेचा उपयोग करील त्या फर्मच्या मंत्रांची बोर्डाचें काम चालविण्याच्या कामीं व्यवहाररीत्या मुळांच मदत मिळणार नाही. शिवाय ट्रस्टला कोणत्याहि यंत्राची किंवा इतर वस्तूची निकडीची गरज लागली असून तें घेव किंवा

ती वस्तु, ज्या फर्मच्या मॅंबरांपैकी एकादा मॅबर ज्या वेळीं एक ट्रस्टी असेल त्याच फक्त फर्मकडे विका-
वयाची असल्यास तें यंत्र किंवा ती वस्तु त्या फर्मकडून बोर्डास विकत घेतां येत नाहीं. बोर्डातील
एकंदर तेरा ट्रस्टीपैकीं आठजण बंदराच्या व्यापाराचे प्रतिनिधि आहेत. ह्या प्रतिनिधींची संख्या
वरीच मोठी असावी, आणि व्यापार व तारवें यांत ज्यांचा पुष्कळ हितसंबंध असेल अशीं मनुष्ये
नेमून ह्या जागा भराव्या ही गोष्ट फार इष्ट आहे; परंतु सदरील कारणावरूनच अशा मनुष्यांची
ट्रस्टशी व्यापारासंबंधी पुष्कळ देवधेव असण्याचा व्यास्त संभव आहे.

या कारणासाठीं सदरहू आक्टाचें १४ वें कलम सुधारणें जरूर आहे, आणि तसें करण्यासाठीं सन १८८८ चा
मुंबई शहर म्युनिसिपल आक्ट यांतील त्या प्रकारचे किलेक ठराव, उदाहरणार्थ, त्या आक्टाचें
कलम १६ (२) (ग) व (२) (एल्) आणि कलम ३६, रकम (प), यांच्या वाक्यरचनेचें शब्दशः
अनुकरण करण्याचें योजिलें आहे. तसेंच ट्रस्टच्या विशेष प्रकारच्या स्थितीस अनुलक्षून या मसुद्यांत
दोन नवीन ठराव (नवीन १४ व्या कलमाच्या रकमा (फ) व (के)) दाखल केले आहेत.

हे निरनिराळे ठराव १४, १४ अ व १४ ब या तीन नवीन कलमांत दाखल करणें इष्ट असल्याचें आढळून
आलें आहे व हीं नवीन कलमे सदरहू आक्टाच्या १४ व्या कलमाच्या एवजीं दाखल केलीं असून या
मसुद्याच्या २ व्या व ३ व्या कलमांत आढळून येतील.

(३) एकादा ट्रस्टी बोर्डाच्या लागोपाठ साहा सर्मांतून गैरहजर राहिल्यास तो १४ व्या कलमाच्या (क)
रकमेअन्वये, नालायक होतो. हा ठराव फारच कडक आहे असें वाटल्यावरून, ज्या लागोपाठ साहा
समांत एकादा ट्रस्टी हजर राहण्यास चुकेल त्या सभा साधारण सभा नसतील तर तो सदरहू प्रमाणें
नालायक होणार नाहीं, असा ठराव नवीन कलम १४ अ, रकम (ब) (मसुद्याचें कलम ३) यांत
दाखल करण्याचें योजिलें आहे.

(४) सदरहू आक्टाच्या १९ व्या कलमांत, एका आठवड्यामध्ये भरलेल्या सभांची संख्या कितीहि असली
तथापि त्या सर्वांत हजर राहण्याबद्दल ट्रस्टीच्या फीची मर्यादा ३० रूपये ठरविली आहे. परंतु ट्रस्टी
हे सर्व धंद्याचीं माणसें किंवा कामगार लोक असून त्यांना फुरसत मुळींच मिळत नाहीं, यामुळें त्यांनीं,
ज्या विशेष सभा वेळोवेळीं भरण्याची फारच अवश्यकता असते त्या सभांमध्ये कोणत्याहि प्रकारच्या
मुशाहिन्यावांचून हजर राहावे अशी प्रतीक्षा करणें हें गैरवाजवी आहेसें वाटतें. या मसुद्याच्या ४ थ्या
कलमांत सदरहू ठरावाची सुधारणूक केली असून त्यावरून, हजर राहण्याबद्दलच्या फीसंबंधी मर्यादेंतून
विशेष सभा वगडल्या आहेत व चेअरमनानें बोलाविलेल्या ज्या विशेष कमिटीच्या सभांत हजर
राहण्याबद्दल हल्लीं काहींच फी मिळत नसते त्या सभांत हजर राहण्याबद्दल ट्रस्टींना १९ रूपये देण्याचें
ठरविलें आहे.

(९) बोर्डांनें कामास ठेवलेले किंवा पॅलट सॉन्डिसमधील अमलदार व नोंकर; आपलें काम बजावीत असतां
त्यांस दुखापत झाल्यास त्यांना, अगर ते मरण पावल्यास त्यांच्या मार्गें जीवेंत राहिलेल्या नातेवाईकांना
पेनशन, प्राच्युइटी किंवा कंपाशनेट अलावन्सें बोर्डास देतां यावीं हणून मुंबईच्या पोर्ट ट्रस्ट आक्टाचें
कलम २१, २२, ४९ व ५० सुधारणें जरूर झालें आहे. या कारणासाठीं योजिलेल्या सुधारणुकी या
मसुद्याचीं कलम ९, ६, ११ व १२ यांत दाखल केल्या आहेत.

(६) या मसुद्याच्या १० व्या कलमांत, सन १८८८ च्या मुंबई शहर म्युनिसिपल आक्टाचें कलम ३०६,
कीं ज्यांत, इतर गोष्टींबरोबर, खासगो रट्रीट चांगल्या स्थितीत ठेवण्यास कांपॅरिशन पात्र होण्यापूर्वीं
त्या स्ट्रीटांतील पाणी काढून लावण्याची तजवीज केली पाहिजे व त्यावर दिवे लावण्यासाठीं जरूर
असलेल्या सामानाची तजवीज केली पाहिजे असें प.मांविळें आहे, त्या कलमाशीं मुंबईच्या पोर्ट ट्रस्ट
आक्टाचें ३७ वें कलम जुळेल असें करण्याचें योजिलें आहे.

(७) सदरहू आक्टाचें सध्या जें ४३ वें कलम आहे त्याप्रमाणें झटलें हणजे सुवया गोदीचा उपयोग करण्या-
बद्दलच्या चाज्यांचें कोष्टक ट्रस्टींना तयार करतां येत नाहीं व तें सरकारास मंजूर करतां येत
नाहीं. ट्रस्टींनीं नुक्तीच मेअरवेदर सुकी-मोदी बांधून, बंदराच्या तारवांच्या व व्यापाराच्या हितासाठीं
ज्या पुष्कळ उपयुक्त कामांची त्यांनीं तजवीज केली असून ते व्यवस्था पाहात आहेत त्या कामांत
भर वातली आहे. त्या गोदीचा उपयोग करण्याबद्दल, आणि लोकांना ते जी मदत करतील व इतर

सोई करून देतील त्याबद्दल, वाजवी चार्ज घेण्याचा त्यांना अधिकार देणें रास्त आहे. तशीच बोर्डांनें बंदरांतील तारवांस पाणी पुरविण्याची, आपल्या स्वतःच्या जागेंत व तसेंच बंदरांतील तारवांत आग लागली असतां ती विश्वविण्याची, आणि बंदराच्या हद्दींवाहेरील जाहजांस मदत करण्याची तजवीजही केली आहे. परंतु हल्लीं त्यांना अशा वावती हातीं घेण्याचा किंवा त्याबद्दल चार्ज घेण्याचा सदरहू आक्टाअन्वये कांहींच अधिकार नाही. या मसुद्याची कलमें ९ व १० यांचा हेतु ट्रस्टींना हे अधिकार देण्याचा आहे, आणि बंदरांतील मदतीच्या सदरहू कामांपैकीं जीं कामें मुंबईच्या म्युनिसिपालिटीच्या कायदेशीर अधिकारांच्या टप्प्यांत असतील तीं कामें करण्याचा मुंबईच्या म्युनिसिपालिटीनें निश्चय केल्यास त्यासंबंधानें, त्या मंडळीस प्राह्व होईल अशा प्रकारचा योग्य ठराव या मसुद्याच्या १४ व्या कलमांत केला आहे.

- (८) या मसुद्याच्या १३ व्या कलमांत, हल्लीं जे रेट, चार्ज, गुन्हेगान्या, वगैरे, फक्त माल अटकावून ठेवून व त्या मालाची विक्री करूनच वसूल करण्याचा अधिकार आहे ते रेट, चार्ज, गुन्हेगान्या, वगैरे, दावा-करून वसूल करण्याचा वैकल्पिक उपाय बोर्डांस देण्याचें योजिलें आहे. हल्लीं चा वर सांगितलेला एकच उपाय समाधानकारक नाही; कारण, वारंवार असें घडून येतें कीं अटकावून ठेविलेला माल विकला जाण्यास नालायक असतो, व कित्येक प्रसंगीं तर, तो फार वेळपर्यंत ठेविला असतां त्यापासून पीडा होऊन तो आरोग्यास अपकारक होतो.
- (९) या मसुद्याच्या १५ व्या कलमांत, सदरहू आक्टाचें ७८ वें कलम, जेणेंकरून तें या मसुद्याबद्दल सुधारलेल्या त्या आक्टाच्या १४ व्या कलमाशीं जुळेल, अशा रीतीनें सुधारण्याचें योजिलें आहे.
- (१०) कलम १६ यावरून सदरहू आक्टांत थोडीशी सुधारणूक करण्याचें ठरविलें आहे व ती सुधारणूक, ज्यावर पैलट असेल अशा कोणत्याहि जाहजाकडून बोर्डांच्या मालमत्तैस कोणतीहि खराबी किंवा नुकसानी झाल्यास ती खराबी किंवा नुकसानी त्या पैलटाच्या कोणत्याहि अपराधामुळें झाले असें ह्मणणें नसेल तेव्हां, त्याबद्दल नुकसानीचा मोवदला बोर्डांस वसूल करण्याचा अधिकार देण्यासाठीं, जखर आहे.
- (११) कलम १७ आणि परिशिष्ट यांवरून, सन १८७९ चा मुंबईचा आक्ट ६ वा व सन १८८३ चा आक्ट ३ रा यांतील ज्या कित्येक भागांचा आधींच अमल होऊन गेला आहे किंवा जे निरूपयोगी झाले आहेत, ते भाग रद्द होतील.

मुक्काम मुंबई, तारीख २ री डिसेंबर, सन १८९७.

(सही.) डब्ल्यू. सी. ह्यू.

आलीजा धि रेट ऑनरेबल धि गव्हर्नर इन् कौन्सिल यांच्या हुकुमावरून,

(सही.) एस्. एल्. व्याचेलर,

मुंबईचे गव्हर्नर यांच्या कायदे व कानून करणाऱ्या कौन्सिलचे सेक्रेटरी.

मुक्काम मुंबई, तारीख ३ री डिसेंबर, सन १८९७.

(True translation.)

M. A. BAIG,

Oriental Translator to Government.